

**ÖĞRETMEN ADAYLARINA SERBEST YAZMA TUTUM ÖLÇEĞİNİN UYGULANMASI
THE IMPLEMENTATION OF FREELANCE WRITING ATTITUDE SCALE TO TEACHER
CANDIDATES**

Yrd. Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Bozok Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, bilge.ayranci@bozok.edu.tr,
Yozgat, Türkiye

ÖZ

Yazılı anlatım becerisi kişinin hayatında her alanda önemli bir yere sahiptir. Öğretmenlerin yazılı anlatıma dair tutumları öğrencileri de etkiler. Bu nedenle bu araştırma kapsamında geleceğin öğretmenleri olan öğretmen adaylarının serbest yazmaya karşı tutumları incelenmiştir. Bundan sonraki çalışmalara ışık tutması adına araştırma önemlidir.

Türkçe öğretmeni adaylarının serbest yazmaya yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlayan bu çalışma betimsel nitelikte uygulamalı bir alan araştırmasıdır. Araştırmanın verileri Bozok Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinden gönüllü 223 öğrenciden sağlanmıştır.

Araştırmada öğretmen adaylarının serbest yazmaya yönelik tutumlarını belirlemek için araştırmacı tarafından hazırlanan Eğitim Fakültesi öğrencileri için serbest yazmaya karşı tutum ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre katılımcılar serbest yazmanın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu düşünmektedirler. Serbest yazmanın kişisel gelişimlerine, iletişim becerilerine (duygu ve düşüncelerini ifade edişlerine) ve yazma becerilerine olumlu katkı sağlayacağı görülmüştür. Katılımcılar serbest yazma çalışmalarını içerisinde olay yazıları yazma, düşünce yazıları yazma ve yazdıklarını başkalarıyla paylaşma bakımından tutum ölçeğinde en düşük puanları almışlardır. Kadın ve erkek katılımcıların cevaplarında anlamlı yönde bir farklılık tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Serbest yazma, öğretmen, eğitim, tutum.

ABSTRACT

Written expression skills in each person's life has an important place in the field. Teachers' attitudes about the written expression also affects students. Therefore the scope of this research is the future teachers of the student teachers free to write in their attitudes. The next, it is important to hold the light to work on behalf of the research.

Turkish teacher candidates' attitudes towards free writing descriptive nature of this study was to identify an applied field research. Students of the Faculty of education of research data of the Bozok University volunteer 223 students.

In the research prospective teachers' attitudes towards writing a release prepared by the researcher to determine, education faculty, students to release the write attitude scale.

According to the findings of the research results, the participants can be improved ability of freelance writing. Freelance writing is their personal development, communication skills (to express their thoughts and feelings) and will provide a positive contribution to the writing skills. Participants what the lowest scores in the work of freelance writing about events, writing about thoughts, and share with others. Men and women differ significantly in the response of the participants direction could not be identified.

Keywords: Freelance writing, Teacher, Education, Attitude.

1. GİRİŞ

1.1. Yazılı Anlatım

Yakıcı vd. (2017: 228) kompozisyonu olayların, durumların, duygu, düşünce ve hayallerin bir mesaj içerecek ve iletecek şekilde bir konu etrafında, bütünlük düşüncesi gözetilerek düzenlenmesi olarak tanımlar.

Aktaş ve Gündüz (2001: 58), yazı yazmanın amacını okuyuculara duygu ve düşüncelerimizi gözlemlerimizden ve bilgi birikimimizden yararlanarak güzel, doğru ve etkili biçimde yansıtmak olarak belirtir.

Yukarıdaki tanımlardan hareketle yazılı anlatım, duygu, düşünce, hayal gibi kişiye özgü unsurların belirli içerik ve şekle dayalı kurallara bağlı kalınarak anlatılması olarak tanımlanabilir. Yazılı anlatım biçimleri

anlatılacak duruma, olaya veya anlatanın üslubuna göre değişiklik gösterebilir. Bu bakımdan anlatım biçimleri de çeşitlilik gösterir.

Anlatım biçimleri alan yazında genellikle şu başlıklar altında ele alınır (Yakıcı vd. 2017: 238; Aktaş ve Gündüz: 2001, 87; Pilav ve Ünalın, 2012: 78-83):

Öyküleyici anlatım: Hikaye, roman, tiyatro gibi kurgusal metinlerde daha çok kullanılır. Hareketlerin aktarılması yaygındır. Hareketle birlikte kişi, yer gidi unsurlara da olayın detayları içerisinde yer verilir. Betimleyici anlatım: Bu anlatım tarzında gözlenen varlığın veya yerin ayrıntıları ile belirginleştirilmesi durumu vardır. Göz önünde canlandırılma amaçtır. Tanımlayıcı anlatım: Bu anlatım biçiminde bir kavramın, terimin veya sorunun sınırları çizilir. Açıklayıcı anlatımda tanımlayıcı anlatıma destek olunarak bir sorunun kapalı kaldığı düşünülen sözcüklerinin açıklanması durumu vardır. Örnekleyici anlatımda kavram, terim veya sorunun zihinlerde somutlaştırılması için örnekler verilir. Kanıtlayıcı anlatımda okuyucuyu inandırmak ve ikna etmek belirleyicidir. Karşılaştırmalı anlatımda farklı görüşlerin sergilenmesi durumu vardır.

Anlatım biçimleri değişik türlerdeki eserlerde kendisini gösterir. Anlatım biçimleri bu bakımdan yazının türüne göre de değişir. Yazının türü yazının üslubunu, anlatım biçimini etkilediği gibi yazıya uyması gereken bazı kurallar da getirir. Nitekim her yazım türünün kendisini diğer yazım türlerinden ayıran belli başlı özellikleri vardır.

İşlenecek konuya, verilmek istenen mesaja, mesajın iletilme şekline, kurgu- anlatım özelliklerine göre farklı yazı türleri bulunmaktadır (Yakıcı vd. 2017: 245; Aktaş ve Gündüz, 2001: 121-217; Pilav ve Ünalın, 2012: 87-135).

1. Resmî Yazılar: Dilekçe, tutanak, karar yazıları, raporlar, iş mektupları, öz geçmişler gibi bir iş için gerektiği durumlarda yazılan biçimi belli yazılardır.
2. Yaratıcı, Kurgusal Yazılar: Masal, destan, şiir, hikaye, roman, tiyatro gibi bir yazarın belli bir kurgu içinde yazdığı yazılardır. Bu yazılarda yaratıcılığın, estetik kaygının, kurgusallığın ön plana çıktığı görülür.
3. Düşünce ve Bilgi Aktaran Yazılar: Fıkra, makale, bildiri, eleştiri, deneme, anı, günlük, gezi yazısı, mektup, röportaj, edebî mektuplar gibi belirli bir konu veya sorun hakkında bilgi veren, düşünceler aktaran, çözümler sunan yazılardır.

Yapılan yazı çalışmaları değerlendirmeye alınırken alan yazında ürün yönünden ve süreç yönünden değerlendirme ibareleri dikkat çeker. Ürün yönünden yazılı anlatımı değerlendirmede yazma süreci göz ardı edilip sonuçta çıkan yazıya odaklanılır. Süreç yönünden yazılı anlatımı değerlendirmede ise yazılı anlatımı oluştururken yazı sahibinin geçtiği her evre değerlendirme unsurları arasında sayılır.

Yazılı anlatım çalışmaları dış yapı ve içerik olmak üzere iki yönden ele alınır. Dış yapı ile kast edilen kağıt düzeni, imla ve noktalama, dil bilgisi kurallarına uygunluk, plan ve malzemenin kullanışıyla ilgili hazırlık çalışmalarıdır. Yazı yazmayı düşünen kişinin çeşitli olaylar hakkında neler düşündüğünü, hissettiğini tasarlaması sonrasında bunları belli bir plan dâhilinde yazıyla ifade etmesi ise içerik bakımından planlamadır.(Aktaş ve Gündüz,2001: 63-69).

Yazıların değerlendirilmesinde şu maddelere yer verilebilir: Planlama, imlâ kurallarına uyma, noktalama işaretlerine dikkat etme, yardımcı fikirler ve ana fikri ele alış, yazıda paragraf oluşturma, yazıdaki tekrarlar, yazıdaki kelime zenginliği (Aktaş, Gündüz, 2001: 108-109; Göçer, 2010: 191).

Yazılı anlatımı oluşturma, geliştirme için değerlendirme bir amaç değil araç olmalıdır. Değerlendirme yazılı anlatım becerisini geliştirmede bir basamak olarak görülmeli ve asla hedef olarak görülmemelidir. Yazılı anlatım becerisinin geliştirilmesinde öğrenciye eksikliklerini göstermede değerlendirme ancak bir araç olabilir. Yazılı anlatım becerisinin geliştirilmesinde çağdaş öğretim yöntemleri hakkında bilgi verilmek istenirse yazma öğretim yöntemleri şu başlıklarla ele alınabilir:

Kontrollü yazmada konu öğretmen tarafından belirlenir, amaç öğrenciye bir durumu, olayı vb. anlattırmak için kısa yazı çalışmaları yaptırmaktır. Serbest yazmada ise öğrenci konu seçiminde serbest bırakılır ancak öğretmen tarafından öğrenciye yazma ilkeleri verilir. Diğer bir yöntem olan dikte yönteminde kısa bir metni öğrenciye okuyarak yazdırma durumu mevcuttur. Güdümlü yazma, önceden belirlenen bir metnin bir bölümünün öğrenciye yazdırılmasıdır. Küme çalışmalarında öğrenciler konu ile ilgili araştırma yaptıktan sonra sonucu yazıya dökerler. Araştırma-inceleme çalışmalarında ise öğrenci araştırmayı küme halinde değil bireysel olarak yapıp yazıya döker (Aktaş, Gündüz, 2001: 101-105; Yılmaz, 2008: 33-35).

1.2. Yaratıcılık ve Serbest Yazma

“Yaratıcılık orijinalliği, estetiği, bütünlüğü, özneliği, kurgusallığı, ortaklaşmayı, yeniliklere açık olmayı, tek yönlü değil çok yönlü düşünmeyi, seçici olmayı, şüpheciliği ve entelektüel düşünceyi gerektirir” (Küçük, 2007: 18).

Yaratıcılık, kendine özgü ifade, etkili sözcük kullanımı, özgün benzetmeler, gibi ilginçlik içeren unsurlardan ibarettir. (Maltepe, 2007: 49).

Eğitimde yeniliklerin yarıştığı bu zaman için yaratıcı düşünme ve yaratıcı eserler oluşturma bir zorunluluk haline gelmiştir. Bilgiye ulaşmanın kolaylaştığı bu zamanda bilgiyi farklı şekilde kullanma bireyleri diğer bireylerden olumlu yönde ayırmayı sağlamaktadır. Bireyin diğer bireylerden öne çıkması ise bir bakıma istihdamı ve ülke kalkınmasını da beraberinde getirmektedir. Yazma eğitimi özgün eserler oluşturma bakımından eğitim sisteminde belki de yaratıcılığın ilk kıvılcımıdır. Öğrencinin eğitim hayatının ilk yıllarında kendine ait eserler üretmede en çok kullandığı becerilerden biri yazma becerisidir. Yazma becerisini bu bakımdan ele alan son yaklaşımlar neticesinde yazma eğitiminde düşünceyi geliştirme yolları ve yaratıcı yazma teknikleri kullanılmaya başlanmıştır.

Yazma eğitiminde düşünceyi geliştirme yolları ve yaratıcı yazma teknikleri beyin fırtınası, kümeleme, kayıp kelimeleri bulma, zihinde tasarlama, tasarıları bir plan çerçevesinde yazıya geçirme, verilen konu ya da kavramın tersini düşünerek yazma, bir metni yeniden oluşturma, değerlendirme yazısı yazma, serbest yazma, yarım kalmış bir metni tamamlama olarak sıralanır. (Göçer, 2010: 189-191)

Bunların arasında serbest yazma öğrenci için ilginç gelecek bir konu üzerinde fikir üretmek yazı yazması için zaman zaman konunun öğretmen tarafından verilmediği, öğrencilerin belirlediği konu üzerinde duygu ve düşüncelerini rahat ve detaylı bir biçimde anlattığı, kendi bakış açısıyla konuya dair değerlendirmelerde bulunduğu yazma tekniğidir. Serbest yazmada amaç, öğrencilerin ifade güçlerinin ve anlatım yeteneklerinin geliştirilmesidir (Göçer, 2010: 190).

Serbest yazma çalışmalarında öğrenciye kendisine sunulan başlıklardan birini seçmesi istenir. Öğrenciler duygu ve düşüncelerini kendi üsluplarına çerçevesinde ve yazım kurallarına dikkat ederek yazarlar (Demirel, 2002: 103).

Yazma çalışmalarında konu seçiminin öğrenci seçimine bırakılmasının öğrencinin yazmaya karşı ilgisini arttırdığı görülmüştür (Maltepe, 2007: 34-36).

Konu seçiminin öğrenciye bırakıldığı serbest yazma çalışmaları, öğrencinin yaratıcı gücünü de serbest bırakır. Öğrenci konuyu seçerken daha çok söz söyleyebileceği, ilgi alanına, deneyimlerine uygun bir konu seçeceği için bu konuya dair ayrıntılara girmesi, betimlemeler yapması, hayattan örnekler vermesi vb. de daha kuvvetli olacaktır.

1.3. Tutum

Tutum, bireyin herhangi bir objeye olumlu veya olumsuz bir duygusal tepki göstereceğini tayin eden, sürekli hazır olma durumu olarak tanımlanabilir (Erden, 1995: 99).

Tutum, kişilere, nesnelere, olaylara vb. karşı her zaman aynı türden davranmamıza yol açan sürekli ve değişmez bir inanç, duygu ve eğilimdir (Öncül, 2000: 1082-1083).

Tutumun tanımlarını özetlemek gerekirse tutum, bireyin verici karşısında alıcı olarak gösterdiği tepki, inançları ve eğilimleridir.

Etkili bir öğretimde, öğretmen ile onun tutum ve davranışlarının öğrencileri doğrudan etkilediği görülmektedir (Bağcı, 2007: 33).

Bu bakımdan bir konu hakkındaki öğretmenlerin tutumunun zaman içerisinde o öğretmenlerin öğrencilerinin de tutumu olacağı unutulmamalıdır. Araştırma kapsamında öğretmen adaylarının serbest yazma tutumları incelenmiştir. Yaratıcılık becerisi için son derece önemli olan serbest yazmaya karşı öğretmen tutumlarının zaman içerisinde öğrencilerinde tutumu olacağından araştırma önemlidir.

2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı eğitim fakültesi öğrencilerinin serbest yazmaya karşı tutumlarını tespit etmektir.

3. YÖNTEM

Araştırmada betimleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem verilen bir durumu aydınlatmak, standartlar doğrultusunda değerlendirmeler yapmak ve olaylar arasındaki olası ilişkileri ortaya çıkarmak için yürütülür. Bu tür araştırmalarda asıl amaç incelenen durumu etraflıca tanımlamak ve açıklamaktır (Çepni: 2007).

3.1. Çalışma Grubu

Araştırma, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Bozok Üniversitesi Eğitim Fakültesinde yürütülmüştür. Araştırmanın verileri gönüllü çalışmaya katılmaya gönüllü 223 öğrenciden oluşmaktadır.

3.2. Veri Toplama Aracı

Araştırmada, veri toplamak amacıyla Ayrancı ve Temizyürek (2017) tarafından geliştirilmiş olan “Eğitim Fakültesi Öğrencileri İçin Serbest Yazmaya Karşı Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek beş dereceli Likert tipinde olup, toplam 19 maddeden oluşmaktadır. “Kesinlikle katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum, Kesinlikle Katılmıyorum” şeklindeki tepkiler 5-4-3-2-1 şeklinde puanlanmıştır. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı Ölçeğin Kişinin Gelişimine Yönelik katkı boyutunun Cronbach Alfa katsayısı 0,85, Yazının Gelişimine Yönelik boyutunun Cronbach Alfa katsayısı 0,83 ve Dış Dünyaya Yönelik boyutunun Cronbach Alfa katsayısı 0,73 olarak bulunmuştur. Ölçeğin tamamının Cronbach Alfa katsayısı 0,88 olarak bulunmuştur. Bu değerlere göre yapılan güvenilirlik analizi sonucunda ölçek alt boyutlarının ve ölçeğin tamamının güvenilir çıktığı belirlenmiştir (Ayrancı ve Temizyürek, 2017: 704).

3.3. Verilerin Analizi

Araştırmanın genel amacı çerçevesinde anket formları ile toplanan verilerin gerekli istatistiksel çözümleri için SPSS (Statistical Packet for Social Sciences) programından yararlanılmıştır. Betimsel istatistik yöntemlerinden aritmetik ortalama kullanılmıştır. Veriler tablolar haline getirilip yorumlanmıştır.

4. BULGULAR ve YORUM

Tablo 1’de görüleceği üzere Eğitim Fakültesi Öğrencileri İçin Serbest Yazmaya Karşı Tutum Ölçeği maddeleri ilk sütunda sıralanmış olup, maddeler için katılımcı puanlarının 223 katılımcı için aritmetik ortalaması karşılığında verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların ölçek maddelerine göre puan ortalamaları

Ölçek Maddesi	Art. Ort
Yazmanın kişisel gelişimime katkı sağlayacağını düşünüyorum	4,211711712
Yazı yazdıkça özgün ve sanatsal ürün verme yeteneğimin artacağını düşünüyorum	4,157657658
Yazı yazmanın hayal gücümü geliştirdiğine inanırım	3,98206278
Yazı yazdıkça yazılı iletişimde daha rahat bir şekilde duygu ve düşüncelerimi dile getireceğimi düşünürüm	4,215246637
Serbest yazma çalışmalarının okuma becerimi olumlu yönde etkileyeceğini düşünürüm	3,788288288
Serbest yazma çalışmalarının eleştirel bakış açımın katkı sağlayacağı fikrindeyim	3,95045045
Yazmanın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu düşünüyorum	4,188340807
Serbest yazma çalışmalarının konuşma becerimi olumlu yönde etkileyeceğini düşünürüm	3,927927928
Yazma konusunda çaba gösterirsem başarabileceğimi düşünüyorum	4,049773756
Boş zamanlarımda serbest yazı çalışmaları yaparım	2,452914798
Yazma yeteneğimin gelişmesi için yazı çalışmaları yaparım	2,596412556
Serbest yazma tekniklerine ilgi duyarım	3,092165899
Düşünce yazıları yazarım	2,716894977
Serbest yazma konusundaki etkinlik örneklerine ilgi duyarım	3,105022831
Olay yazıları yazarım	2,539534884
Yazma yeteneğimin gelişmesi için okuma çalışmaları yaparım	3,552995392
Yazdıklarımı başkalarıyla paylaşma gerekliliğine inanırım	2,885844749
Yazdıklarım hakkında gelen eleştirilere göre yazılarımda düzenlemeler yapma ihtiyacı duyarım	3,435779817
Dil kurallarını yazı çalışmalarıyla daha iyi kavradığımı düşünürüm	3,817351598
Toplam Ortalama	3,508756711

Maddelere verilen cevaplar bakımından incelendiğinde “Yazı yazdıkça yazılı iletişimde daha rahat bir şekilde duygu ve düşüncelerimi dile getireceğimi düşünürüm, Yazmamın kişisel gelişimime katkı sağlayacağını düşünüyorum, Yazmanın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu düşünüyorum, Yazma konusunda çaba gösterirsem başarabileceğimi düşünüyorum” maddelerinin en yüksek aritmetik ortalamaya sahip cevaplar aldığı görülmekte iken; Yazdıklarımı başkalarıyla paylaşma gerekliliğine inanırım, Olay yazıları yazarım,

Yazma yeteneğimin gelişmesi için yazı çalışmaları yaparım, Düşünce yazıları yazarım” maddelerinin ise en düşük aritmetik ortalamaya sahip cevaplar olduğu görülmektedir. Maddelerin cevaplarının toplam aritmetik ortalamasının 5 üzerinden puanlamada ortalama üstü bir değer aldığı görülmektedir.

Kadın katılımcıların (169 kişi) Tablo 2’de görüleceği üzere Eğitim Fakültesi Öğrencileri İçin Serbest Yazmaya Karşı Tutum Ölçeği kapsamında maddelere göre katılımcı puanlarının aşağıdaki şekilde tablolaştırılması mümkündür:

Tablo 2. Kadın katılımcıların ölçek maddelerine göre puan ortalamaları

Ölçek Maddesi	Art. Ort
Yazmamın kişisel gelişimime katkı sağlayacağını düşünüyorum	4,232219657
Yazı yazdıkça özgün ve sanatsal ürün verme yeteneğimin artacağını düşünüyorum	4,166621395
Yazı yazmanın hayal gücümü geliştirdiğine inanırım	4,004910314
Yazı yazdıkça yazılı iletişimde daha rahat bir şekilde duygu ve düşüncelerimi dile getireceğimi düşünürüm	4,256076233
Serbest yazma çalışmalarının okuma becerimi olumlu yönde etkileyeceğini düşünürüm	3,792905971
Serbest yazma çalışmalarının eleştirel bakış açımın katkı sağlayacağı fikrindeyim	3,954524877
Yazmanın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu düşünüyorum	4,190941704
Serbest yazma çalışmalarının konuşma becerimi olumlu yönde etkileyeceğini düşünürüm	3,959436824
Yazma konusunda çaba gösterirsem başarabileceğimi düşünüyorum	4,050756433
Boş zamanlarımda serbest yazı çalışmaları yaparım	2,477264574
Yazma yeteneğimin gelişmesi için yazı çalışmaları yaparım	2,617982063
Serbest yazma tekniklerine ilgi duyarım	3,133805979
Düşünce yazıları yazarım	2,734603528
Serbest yazma konusundaki etkinlik örneklerine ilgi duyarım	3,142665091
Olay yazıları yazarım	2,515748885
Yazma yeteneğimin gelişmesi için okuma çalışmaları yaparım	3,592579464
Yazdıklarımı başkalarıyla paylaşma gerekliliğine inanırım	2,867440836
Yazdıklarım hakkında gelen eleştirilere göre yazılarımda düzenlemeler yapma ihtiyacı duyarım	3,40018255
Dil kurallarını yazı çalışmalarıyla daha iyi kavradığımı düşünürüm	3,841712445
Toplam Ortalama	3,52275678

Tablo 2’de görüleceği üzere kadın katılımcılar en yüksek ortalamadaki puanlarını “Yazı yazdıkça yazılı iletişimde daha rahat bir şekilde duygu ve düşüncelerimi dile getireceğimi düşünürüm, Yazmamın kişisel gelişimime katkı sağlayacağını düşünüyorum, Yazmanın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu düşünüyorum, Yazı yazdıkça özgün ve sanatsal ürün verme yeteneğimin artacağını düşünüyorum” maddelerinden almışlardır. Kadın katılımcılar en düşük ortalamadaki puanlarını ise “Düşünce yazıları yazarım, Yazma yeteneğimin gelişmesi için yazı çalışmaları yaparım, Olay yazıları yazarım, Boş zamanlarımda serbest yazı çalışmaları yaparım” maddelerinden almışlardır. Maddelerin cevaplarının toplam aritmetik ortalamasının 5 üzerinden puanlamada ortalama üstü bir değer aldığı kadın katılımcıların cevaplarında da görülmektedir.

Erkek katılımcıların (54 kişi) Tablo 3’te görüleceği üzere Eğitim Fakültesi Öğrencileri İçin Serbest Yazmaya Karşı Tutum Ölçeği kapsamında maddelere göre katılımcı puanlarının aşağıdaki şekilde tablolaştırılması mümkündür:

Tablo 3. Erkek katılımcıların ölçek maddelerine göre puan ortalamaları

Ölçek Maddesi	Art. Ort
Yazmamın kişisel gelişimime katkı sağlayacağını düşünüyorum	4,211803265
Yazı yazdıkça özgün ve sanatsal ürün verme yeteneğimin artacağını düşünüyorum	4,157697674
Yazı yazmanın hayal gücümü geliştirdiğine inanırım	3,982164325
Yazı yazdıkça yazılı iletişimde daha rahat bir şekilde duygu ve düşüncelerimi dile getireceğimi düşünürüm	4,215428102
Serbest yazma çalışmalarının okuma becerimi olumlu yönde etkileyeceğini düşünürüm	3,788308903
Serbest yazma çalışmalarının eleştirel bakış açımın katkı sağlayacağı fikrindeyim	3,95046864
Yazmanın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu düşünüyorum	4,188352367
Serbest yazma çalışmalarının konuşma becerimi olumlu yönde etkileyeceğini düşünürüm	3,928068593
Yazma konusunda çaba gösterirsem başarabileceğimi düşünüyorum	4,049778162
Boş zamanlarımda serbest yazı çalışmaları yaparım	2,453023019
Yazma yeteneğimin gelişmesi için yazı çalışmaları yaparım	2,596508421
Serbest yazma tekniklerine ilgi duyarım	3,092356036
Düşünce yazıları yazarım	2,716975106
Serbest yazma konusundaki etkinlik örneklerine ilgi duyarım	3,105193158

Olay yazıları yazarım	2,539425271
Yazma yeteneğimin gelişmesi için okuma çalışmaları yaparım	3,553176141
Yazdıklarımı başkalarıyla paylaşma gerekliliğine inanırım	2,885761473
Yazdıklarım hakkında gelen eleştirilere göre yazılarımda düzenlemeler yapma ihtiyacı duyarım	3,435618011
Dil kurallarını yazı çalışmalarıyla daha iyi kavradığımı düşünürüm	3,817461828
Toplam Ortalama	3,508756711

Tablo 3'te görüleceği üzere erkek katılımcılar en yüksek ortalamadaki puanlarını "Yazı yazdıkça yazılı iletişimde daha rahat bir şekilde duygu ve düşüncelerimi dile getireceğimi düşünürüm, Yazmanın kişisel gelişimime katkı sağlayacağını düşünüyorum, Yazmanın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu düşünüyorum, Yazı yazdıkça özgün ve sanatsal ürün verme yeteneğimin artacağını düşünüyorum, " maddelerinden almışlardır. Erkek katılımcılar en düşük ortalamadaki puanlarını ise "Yazdıklarımı başkalarıyla paylaşma gerekliliğine inanırım, Düşünce yazıları yazarım, Yazma yeteneğimin gelişmesi için yazı çalışmaları yaparım, Olay yazıları yazarım" maddelerinden almışlardır. Maddelerin cevaplarının toplam aritmetik ortalamasının 5 üzerinden puanlamada ortalama üstü bir değer aldığı erkek katılımcıların cevaplarında da görülmektedir.

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Göçer (2017: 1033-1035), Türkçe öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarında mezun olunan lise türü ve öğretim türü değişkenleri açısından fark olmadığı; cinsiyet ve okudukları üniversite değişkenleri açısından ise fark olduğunu göstermektedir. Göçer'in araştırmasıyla bu araştırma kıyaslandığında Göçer yazma becerisine karşı tutumu Türkçe öğretmenliği bölümü öğrencileri arasında araştırmış ve cinsiyete göre bazı farklılıklar tespit etmiştir. Bu araştırmada ise eğitim fakültesi öğrencilerinin serbest yazmaya karşı tutumları araştırılmış ve cinsiyet ortalamalarına bakıldığında çok farkın olmadığı neredeyse aynı ortalamaya sahip olduğu görülebilir.

Bağcı (2007: 56)'nın araştırmasında elde edilen bulgulara göre, Türkçe öğretmeni adaylarının yazılı anlatımın geliştirilebilir bir beceri olduğu bilincindedirler ancak yazılı anlatım becerilerindeki yetersizliklerinden yakındıkları ve mesleki hayatlarında da bu alanda sıkıntı çekeceklerine inandıkları sonuçlar arasındadır. Adayların ayrıca Yazılı Anlatım derslerinde iyi ve doğru yazılmış metinlerden yeterince faydalanamadıkları, bu yüzden Yazılı Anlatım dersinin sayısını ve haftalık saatini yetersiz buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Türkçe öğretmeni adaylarının Yazılı Anlatım derslerinin kendilerinde bu derse karşı olumlu tutum geliştirdiğini belirtenlerin oranı, araştırmaya katılan bütün adayların yarısından az olmakla birlikte inanmayanlara göre daha yüksek çıkmıştır. Türkçe öğretmeni adaylarının Yazılı Anlatım derslerine ilişkin tutumları, serbest yazma çalışmalarını tekrar gözden geçirme sıklığı değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir. Bu araştırma bakımından Bağcı'nın serbest yazmaya karşı tutumun ve Yazılı Anlatım dersine karşı tutumun orantılı çıkması son derece önemlidir. Serbest yazmanın kişinin yazılı anlatım becerisinin de temellerini oluşturup oluşturmadığı konusu bu bakımdan gündeme gelebilir. Katılımcılardaki yazılı anlatım becerisinin geliştirilebilir bir beceri olduğu konusundaki Bağcı'nın araştırmasında çıkan sonuç bu araştırmanın bulgularında da ortaya konulmuştur. Ayrıca Bağcı araştırmasında katılımcıların kendilerini yazılı anlatım becerilerinde yetersiz bulduklarını ortaya koymuştur. Bu araştırmada da düşünce yazısı yazma, olay yazısı yazma gibi yazmanın fiiliyata dönük kısımlarına katılımcılar kendileri için düşük puanlar vermişlerdir.

Araştırmanın bulguları yorumlandığında; katılımcılar serbest yazmanın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu düşünmektedirler. Serbest yazmanın kişisel gelişimlerine, iletişim becerilerine (duygu ve düşüncelerini ifade edişlerine) ve yazma becerilerine olumlu katkı sağlayacağı görülmektedir. Katılımcılar serbest yazma çalışmaları içerisinde olay yazıları yazma, düşünce yazıları yazma ve yazdıklarını başkalarıyla paylaşma bakımından tutum ölçeğinde en düşük puanları almışlardır. Kadın ve erkek katılımcıların cevaplarında anlamlı yönde bir farklılık tespit edilememiştir.

6. ÖNERİLER

Eğitim fakültelerinde;

1. İçerik bakımından uygun olan her derste serbest yazma çalışmalarına yer verilmelidir.
2. Serbest yazma çalışmaları, yazın türleri gibi konulardaki teorik bilgi aktarımına önem verilmelidir.
3. Serbest yazma çalışmaları kapsamında öğrenciler strese sokulmamalı, bunu günlük hayatlarında da sürdürebilecek kadar benimsemelidirler.
4. Öğrencilerin serbest yazma çalışmalarını başkalarıyla paylaşabilecekleri yarışmalar, gazeteler, dergiler vb. gibi ortamlar hazırlanmalıdır.

5. Serbest yazma tutumları kapsamında bu araştırmada tespit edilen serbest yazma çalışmalarının öğrencinin kişilik gelişimine, iletişim becerilerine, kendini ifadesine, yazılı anlatım becerisine olumlu etki yaptığı yönündeki tutum eğitimsel anlamda gözden kaçırılmamalıdır.

KAYNAKÇA

Aktaş, ř.; Gündüz, O. (2001). Yazılı ve Sözlü Anlatım, Akçağ Yay., Ankara.

Ayrancı, B. B. & Temizyürek, F. (2017). “Eğitim Fakültesi ğrencilerinin Serbest Yazma Tutumlarına Dair lek Geliştirme”, Ana Dili Eğitimi Dergisi, 5(4), 704-716.

Bağcı, H. (2007). “Türkçe ğretmeni Adaylarının Yazılı Anlatıma Ve Yazılı Anlatım Derslerine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi”, TÜBAR-XXI,29-61.

Demirel, . (2002). Planlamadan Değerlendirmeye ğretme Sanatı, Pegem A Yayıncılık, Ankara.

ERDEN, M. (1995), “ğretmen Adaylarının ğretmenlik Sertifikası Derslerine Yönelik Tutumları”, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. S.11.

Göçer, A. (2010). “Türkçe ğretiminde Yazma Eğitimi”, Journal of International Social Research, 3(12), 178-195.

Küçük, S. (2007). Yazılı Anlatım ve Yaratıcılık. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayınları.

Maltepe, S. (2007). “Yaratıcı Yazı Yaklaşımı Açısından Türkçe Derslerinde Oluşturulan Yazılı Anlatım rnlerinin Değerlendirilmesi”, Eğitim Araştırmaları Dergisi, 26 (2), 143-154.

ncl, R. (2000). Eğitim Ve Eğitim Bilimleri Sözlüğü. Mill Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul.

Pilav, S.& nalın, ř. (2012). Eğitim Fakülteleri İçin Yazılı ve Sözlü Anlatım, Nobel Yayınları.

Yakıcı, A.; Doğan, M. C.; Yelok, V.S.& Yücel, M. (2017). Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri, Yargı Yayınevi, Ankara.

Yakıcı, Ali; Doğan, M. C.; Yelok, V.S.& Yücel, M. (2017). Yazılı Anlatım, Yargı Yayınevi, Ankara.

Yılmaz, Y. (2006). Yazma ğretimi, Kuramdan Uygulamaya Türkçe ğretimi, (Editör: Cemal Yıldız), Pegem A Yayıncılık, Ankara.